

Kristiansund
kommune

Dato: 30.10.25

Presentasjon av kommunedirektørens budsjettforslag

Kristiansund
kommune

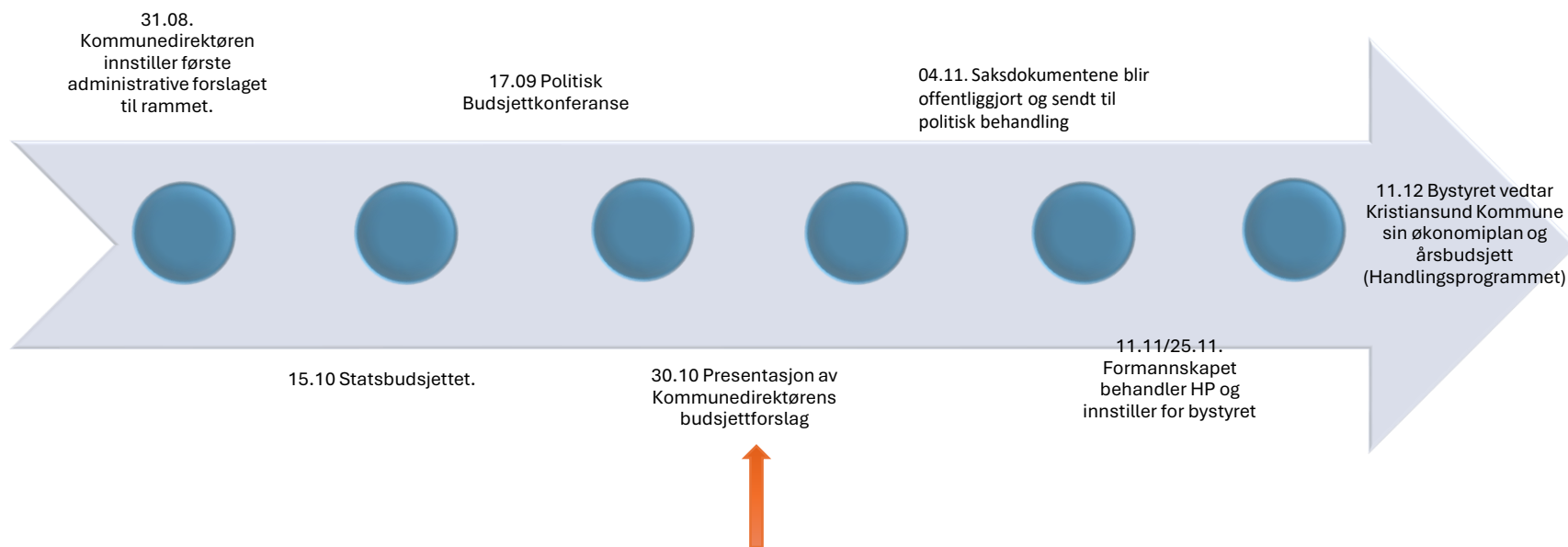
Agenda for dagen

	Tema	Tid
Ordfører	Innleder	09:00-09:10
Kommunedirektør	Forventninger	09:10-09:30
Økonomisjef	Presentasjon	09:30-10:15
Pause		10:15-10:30
Kommunedirektør	Presentasjon	10:30-11:30
Lunsj		11:30-12:00
Kommunalsjefer	Sektorvis: utfordringer og mulighetsrom	12:00-12:30
Kommunedirektør	Spørsmålsrunde og oppsummering	12:30-

Kristiansund
kommune

Budsjettprosessen – hvor er vi nå

Kapittel 28. Statlig kontroll med kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse

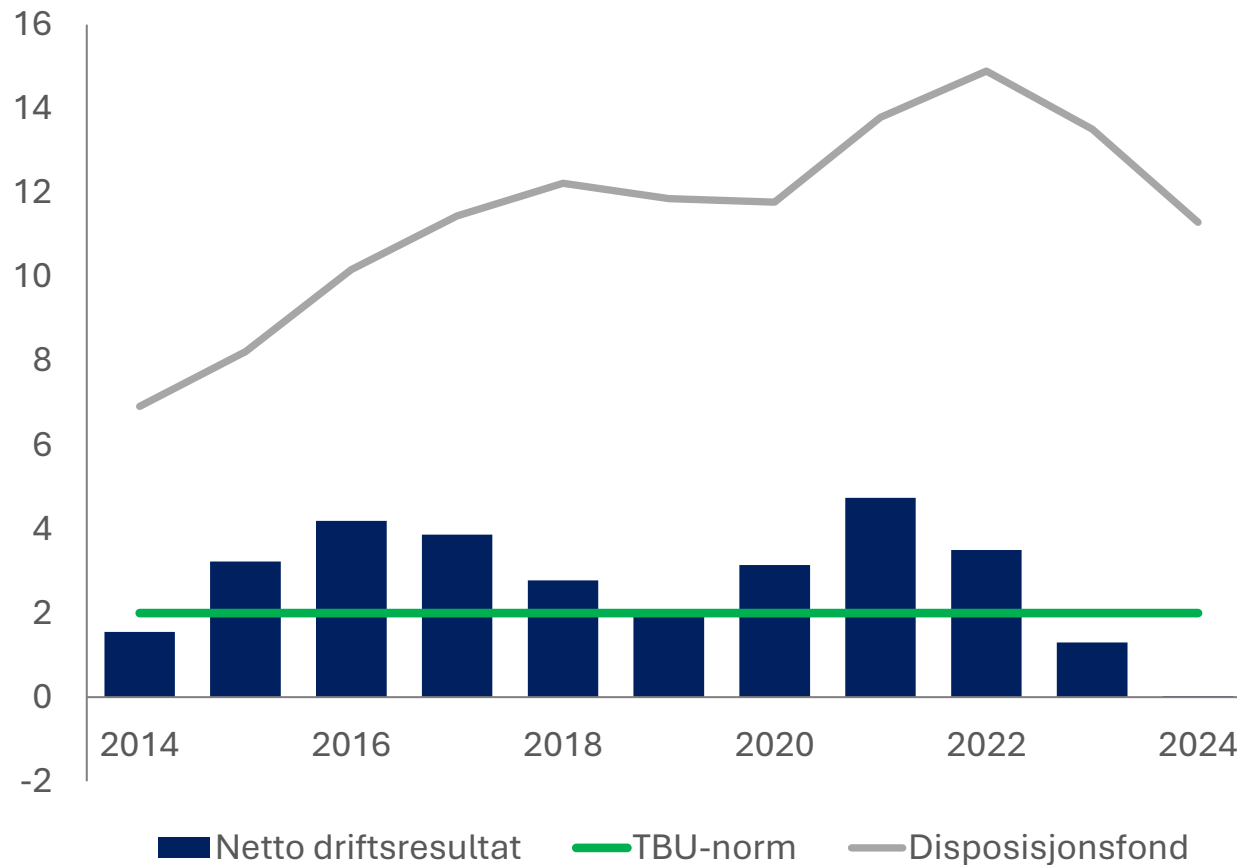
§ 28-1. Innmelding i registeret om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Departementet skal føre et register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) over alle kommuner og fylkeskommuner hvor minst ett av følgende forhold har inntruffet:

- a. Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.
- b. Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med et merforbruk.
- c. Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.
- d. Balanseregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn tre prosent av driftsinntektene.
- e. Økonomiplanen eller årsbudsjettet er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at økonomiplanen eller årsbudsjettet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- f. Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- g. Departementet har fattet et vedtak etter [inndelingslova § 16 a](#).

Hvis det åpenbart ikke er behov for å kontrollere kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett og låneopptak, kan departementet bestemme at kommunen eller fylkeskommunen likevel ikke skal føres inn i ROBEK-registeret.

Svake resultater i 2024, lysere utsikter for 2025

Fremdeles store disposisjonsfond, ca. 84 mrd. kroner

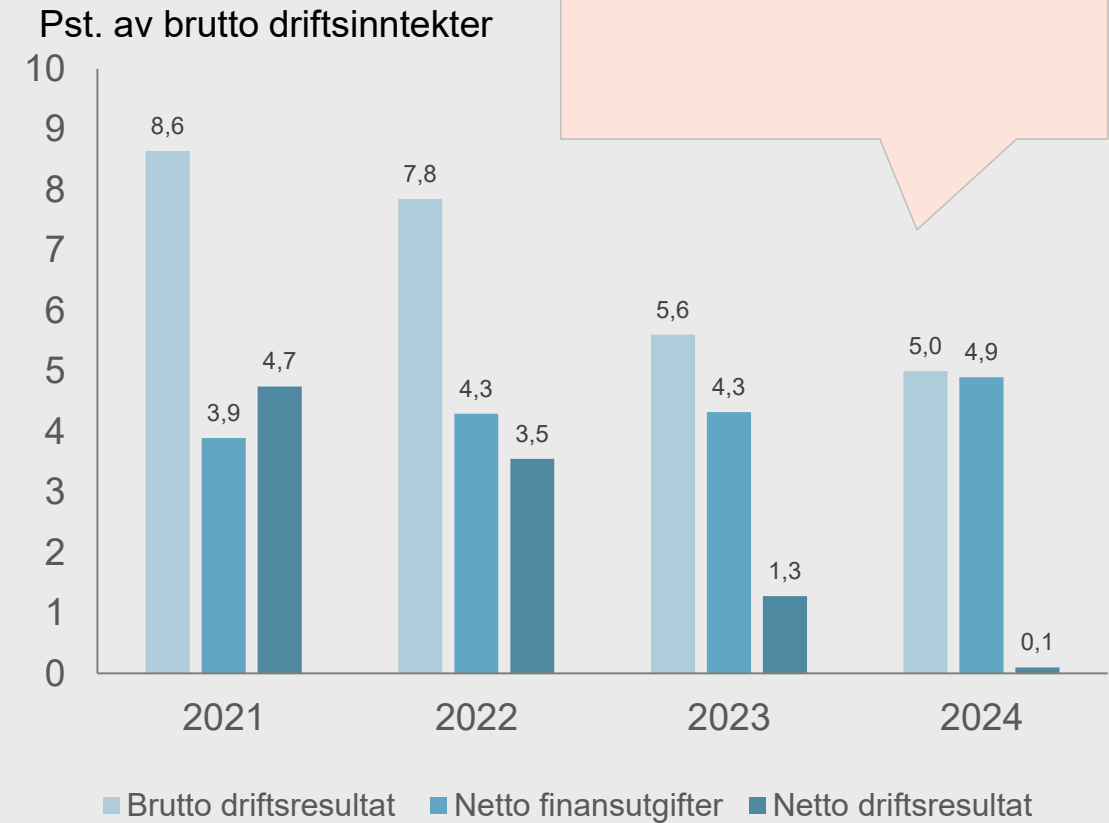
Svake resultater i 2024, 3 av 5 kommuner med negativt driftsresultat

Sterk inntektsvekst i 2025

Svakere resultater drevet av ubalanse i driften

- Høye renter er ikke hovedårsaken til de svake resultatene
- Svakere resultater primært drevet av ubalanse i driften
- Behov for omstilling – utgiftene må tilpasses inntektene
- Sektoren drar fordel av **lavere renter**

1% ned = 3,7 mrd. kroner

Regjeringen har stilt opp for kommunesektoren

Den høyeste veksten i
frie inntekter noensinne

Saldert budsjett
for 2025:

**13 mrd.
kroner**

Revidert
nasjonalbudsjett:

**1,6 mrd.
kroner**

I tillegg
kompensasjon
for pensjon:

Revidert
nasjonalbudsjett:

**4,1 mrd.
kroner**

Kommuneopplegget 2026

Regjeringen foreslår:

Vekst i frie inntekter:

4,2 mrd. kroner

- Kommunene: 3,2 mrd. kroner
- Fylkeskommunene: 1,0 mrd. kroner

Handlingsrom utover
merkostnader til demografi:

1,3 mrd. kroner

- Kommunene: 85 pst.
- Fylkeskommunene: 15 pst.

Kommuneopplegget 2026

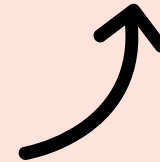
Vekst i frie inntekter:

Videreføres fra revidert
nasjonalbudsjett

4,2 mrd. kroner + 1,6 mrd. kroner = **5,8 mrd. kroner**

Langt høyere enn intervallet
varslet i kommuneproposisjonen

Store omstillingsbehov framover

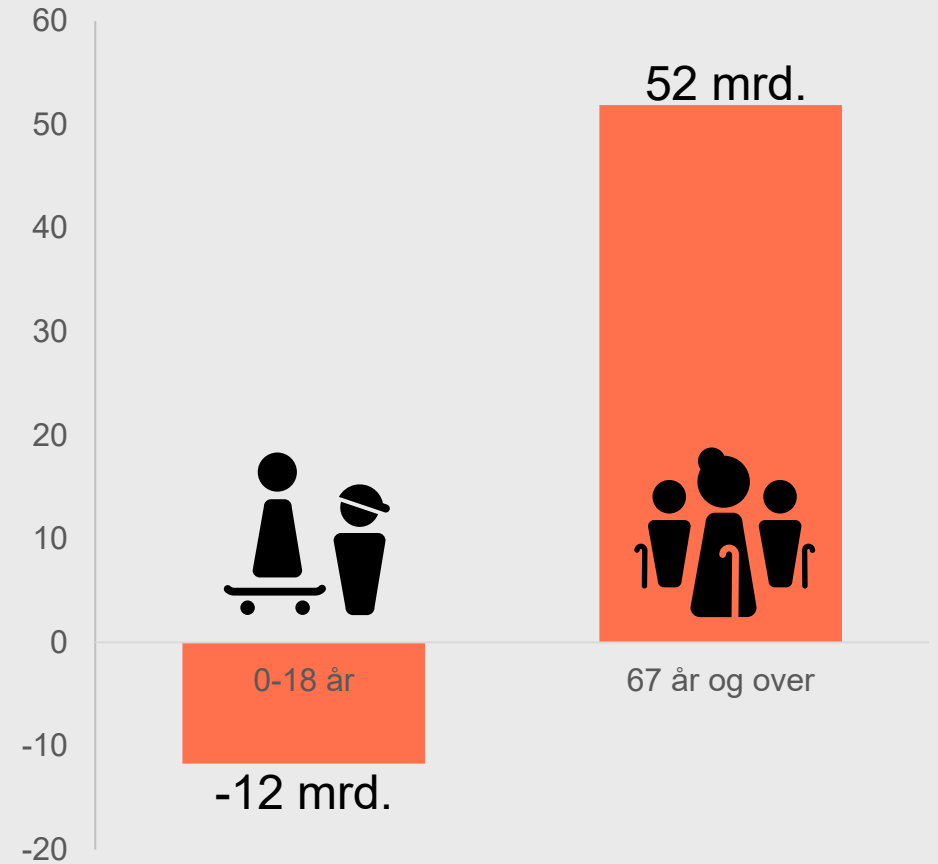

Vi blir færre barn og unge og flere eldre

Knapphet på arbeidskraft

Sterk vekst i utgifter til helse og omsorg

Endring i anslåtte, årlige kostnader fra 2025 til 2035 pga. befolkningsendringer. Mrd. 2024-kr. Kilde: Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi
Foto: iStock

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2025 kroner og endring fra 1.1.2025)

Endring							SUM
utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	KRISTIANSUND
2026	12 124	-13 038	-817	951	1 470	-564	125
2027	19 937	-15 229	2 450	524	874	-722	7 835
2028	15 122	-8 392	817	-110	501	-778	7 160
2029	20 604	-10 413	545	-403	828	-1 009	10 151
2030	23 158	-10 310	4 628	-286	144	-877	16 457
2031	18 194	-3 717	1 634	-166	328	-746	15 526
2032	16 749	-7 467	1 906	-587	439	-643	10 397
2033	21 444	-2 067	1 361	-928	414	-647	19 576
2034	25 147	-874	1 361	-504	550	-685	24 996
2035	29 668	-2 165	2 450	-1 514	721	-620	28 539
Sum 2026-2035	202 145	-73 671	16 336	-3 024	6 270	-7 293	140 763

Sterkt og velfungerende kommunesystem

- Mer helhetlig og langsiktig **interkommunalt samarbeid**
- Virkemidler for **kommunesammenslåing**
- Utreder **særskilt oppfølgingsordning**

Mindre statlig styring

- Kommunene har behov for mer handlefrihet for å omstille
- Kommunekommisjonen skal foreslå endringer i den statlige styringen

Summen av krav og oppgaver er ikke bærekraftig over tid

Vann- og avløpsgebyrer

- Lengre avskrivningstider på vann- og avløpsanlegg
 - 80 år på ledningsnett og 40 år på eksisterende vann- og avløpsanlegg
 - Kommunene må gjøre en vurdering av levetiden
- Kalkylerenten settes til 3-måneders NIBOR + 0,7 prosentpoeng
- Mva.-satsen på vann og avløp redusert fra 25 til 15 prosent

Andre saker

Prisreduksjonen
for **barnehage**
videreføres

Investerings-
tilskudd til 1 500
heldøgns
omsorgsplasser

Kompensasjonen
for **nullutslipps-**
krav i offentlige
ferje**anbud** økes

Betaling for
ferjer kan
gjeninnføres

Tilskudd til
regional- og
distriktsutvikling
reduseres

Makrodriver	Kristiansund (millioner kroner)
Maksimal foreldrebetaling barnehage	9,05
Kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole	0,19
Særordning for private barnehager med pensjon basert på kommunal tjenstepensjon	0,04
Nytt prøvegjennomføringssystem	-0,005
Økt andel basistilskudd fastleger - helårseffekt	2,1
Økt behov for sosialhjelp ved utfasing av støtteordninger for enslig mor eller far	0,04
Pensjon for fosterforeldre	0,295
Endringer i barnevernsloven	0,1
Overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem	0,68

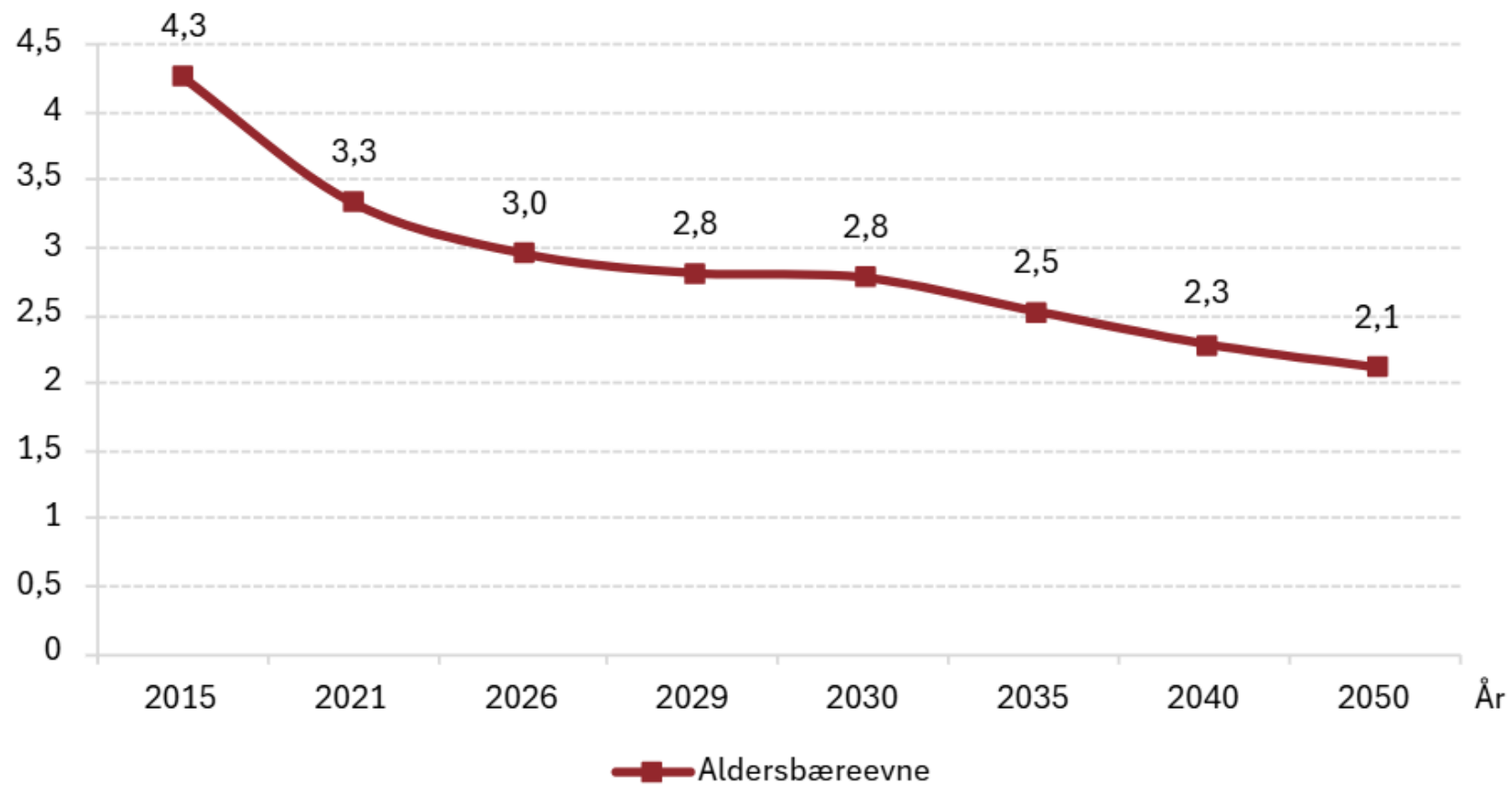
Kristiansund
kommune

Våre økonomiske utfordringer

- Stor endring i befolkningssammensetning – flere eldre og færre yngre.
- Ambisjonsnivået for tjenestene, ligger høyere enn det dagens økonomiske rammer kan bære. Det er behov for prioritering og tydeligere sammenheng mellom ressursbruk og effekt.
- Vi må fordele ressursene på tjenestetilbud som gir effekt for mange
- De samlede investeringsbehovene fremover er større enn investeringsevnen
- Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett og økonomiplan viderefører og styrker prioriterte områder i tråd med politiske signaler, innenfor det økonomiske handlingsrommet som er vurdert som forsvarlig.
- Forslaget legger opp til at arbeidet med omstilling og effektivisering intensiveres. Dette er nødvendig for å sikre økonomisk bærekraft, opprettholde tjenestekvalitet og frigjøre ressurser til framtidige investeringer.

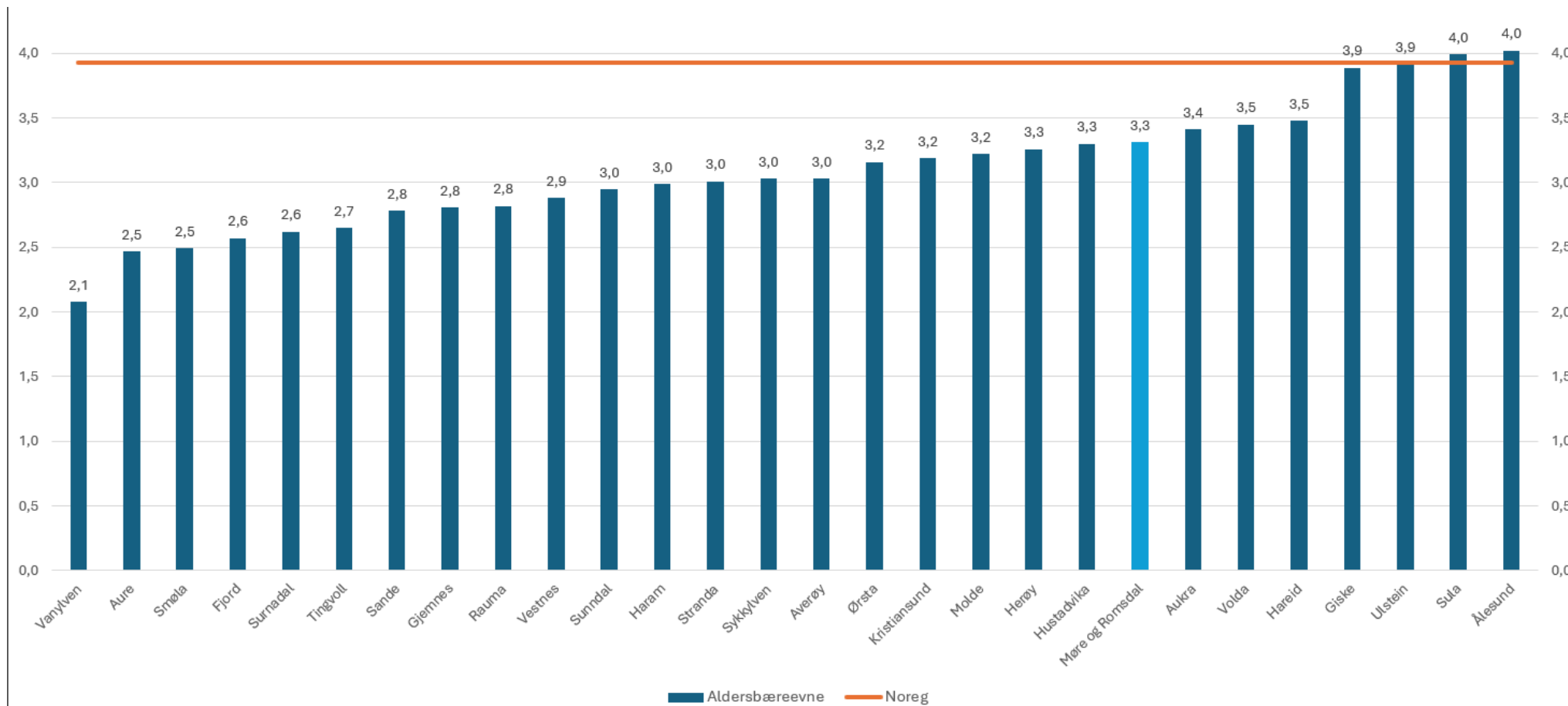
Aldersbæreevne

Kristiansund
kommune

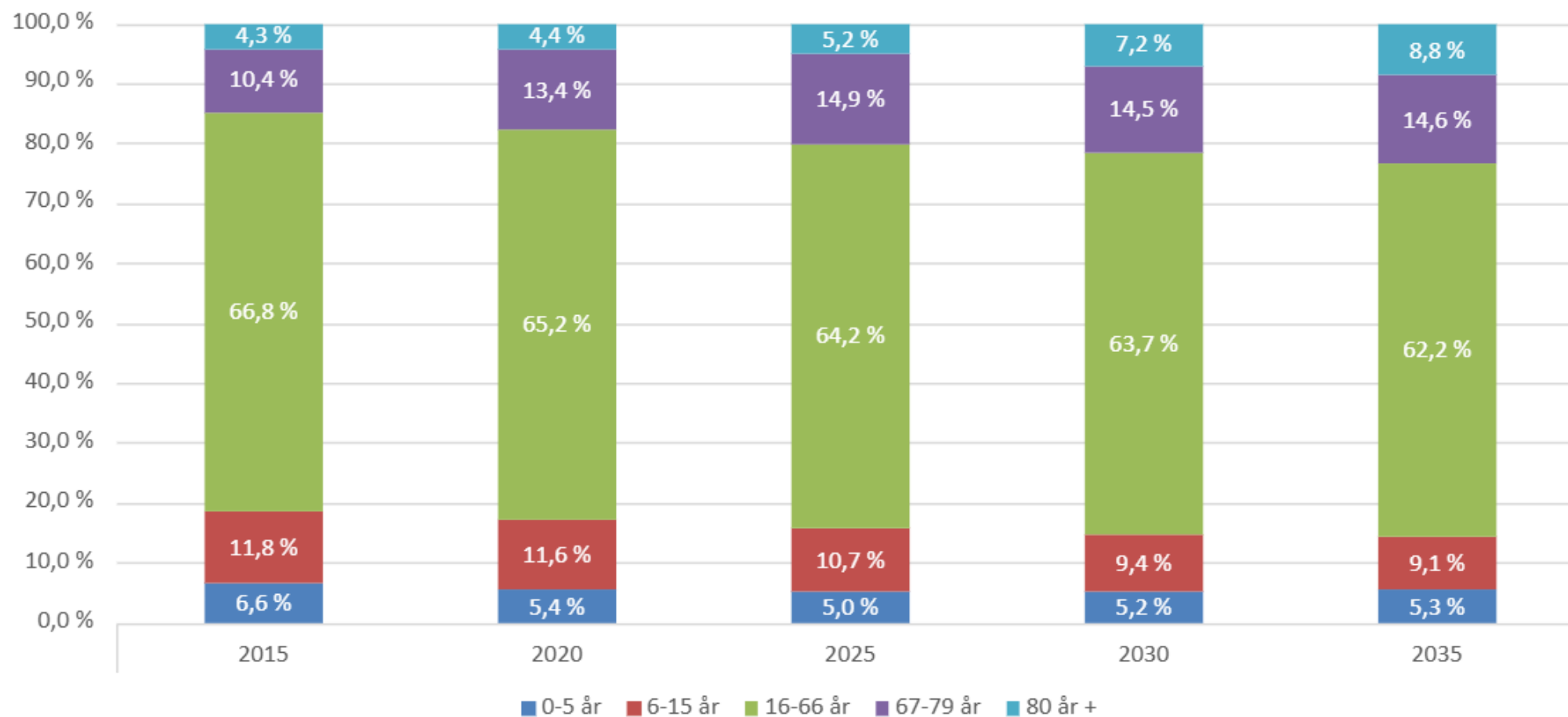
Aldersbæreevne 2025

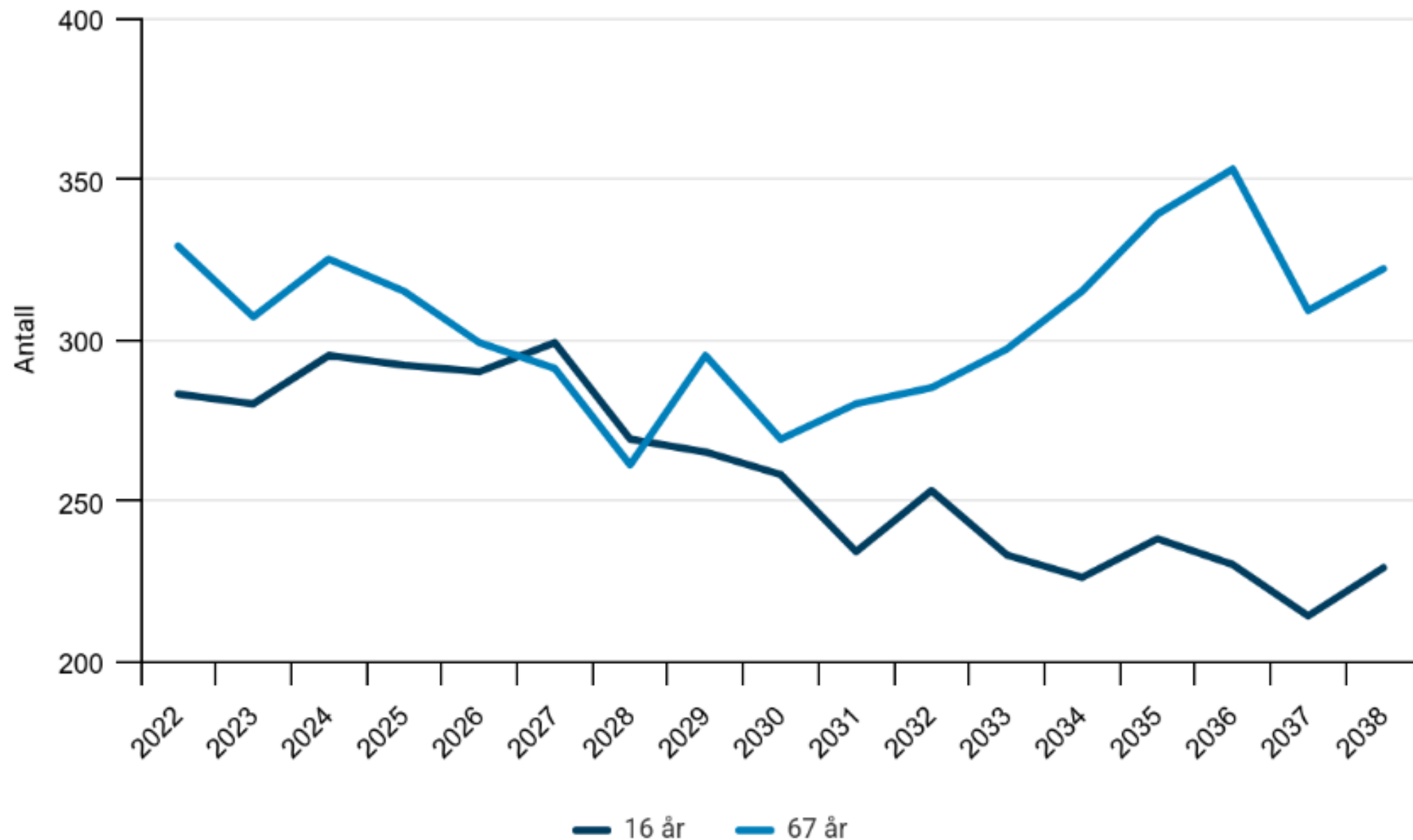

Innbyggersammensetning i kommunen

Fremskriving med SSB MMMM -alternativ TBU metode / kommunens egne tall

Framskrevet antall 16 vs 67 åringer, kommune: Kristiansund

Kristiansund
kommune

Handlingsregler

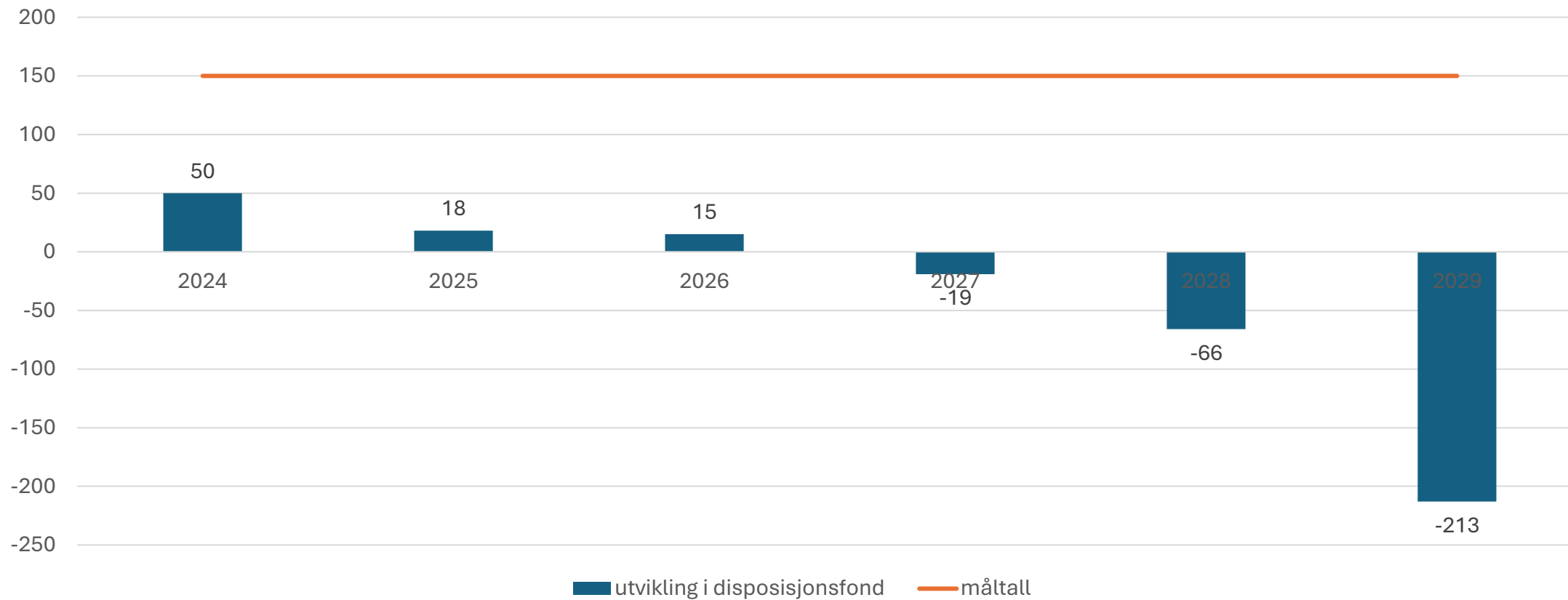
For å sikre bærekraftig økonomistyring og etterleve kommunelovens krav til økonomisk balanse over tid, legger kommunen følgende prinsipper for økonomisk styring til grunn:

- Kommunen skal ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter over tid.
- Disposisjonsfondet bør over tid utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.
- Egenkapitalfinansieringen av ikke-rentable investeringer skal være minimum 25 %.
- Veksten i langsiktig gjeld eksklusivt startlån og selvkostområder bør over tid ikke overstige veksten i frie inntekter.

Poster (tall i tusen)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomip lan	Økonomip lan	Økonomip lan
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	-830 973	-910 150	-927 029	-930 377	-930 408	-930 385
Inntekts- og formueskatt	-812 152	-889 747	-986 885	-986 885	-986 885	-986 885
Eiendomsskatt	-118 698	-121 027	-122 027	-122 027	-122 027	-122 027
Andre generelle driftsinntekter	-162 207	-140 162	-131 442	-95 057	-96 948	-70 401
Sum generelle driftsinntekter	-1 924 031	-2 061 086	-2 167 383	-2 134 346	-2 136 268	-2 109 698
Sum bevilgninger drift, netto	1 743 171	1 766 306	1 855 326	1 793 471	1 757 763	1 746 520
Bundne lønner og bevilgningssalgsmulighetsskudd		7 027	10 217	2 020	10 213	12 231
Avskrivninger	190 596	204 000	224 000	250 000	250 000	270 000
Sum netto driftsutgifter	1 933 766	1 963 279	2 069 109	2 046 164	2 017 976	2 028 751
Brutto driftsresultat	9 735	-97 807	-98 274	-88 182	-118 292	-80 947
Renteinntekter	-69 901	-35 000	-37 000	-36 000	-36 000	-36 000
Utbytter	-18 153	-38 000	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-					
Renteutgifter	178 761	193 900	191 100	206 700	214 500	224 400
Avdrag på lån	152 000	165 000	177 000	182 000	199 000	221 000
Netto finansutgifter	242 707	285 900	308 100	329 700	354 500	386 400
Motpost avskrivninger	-190 596	-204 000	-224 000	-250 000	-250 000	-270 000
Netto driftsresultat	61 846	-15 907	-14 174	-8 482	-13 792	35 453
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	-	-				
Avsetninger til bundne driftsfond	17 502	7 027	11 057	1 020	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-13 413	-	-840	-3 713	-10 213	-12 231
Avsetninger til disposisjonsfond	-	8 880	3 957	11 175	24 005	
Bruk av disposisjonsfond	-65 935	-				-23 222
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-				
Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat	-61 846	15 907	14 174	8 482	13 792	-35 453
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-	-	-

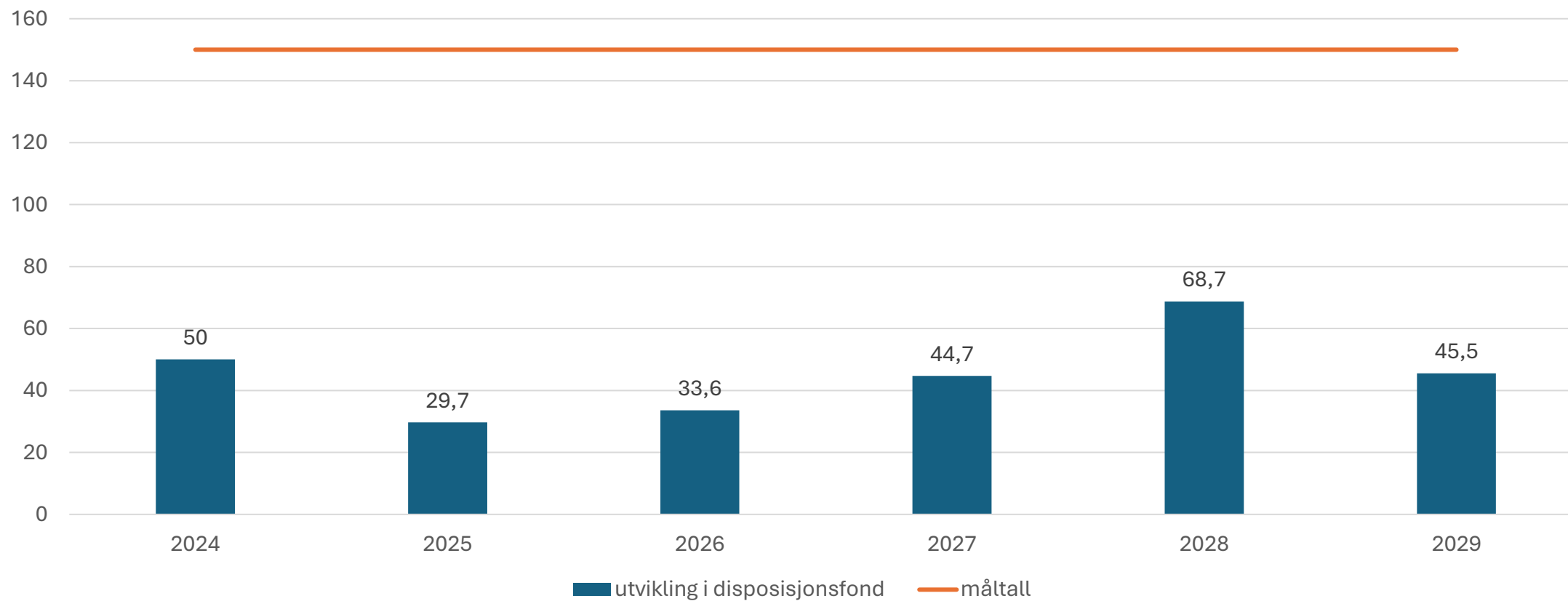

Utvikling – disposisjonsfond (fra budsjettkonferanse vår)

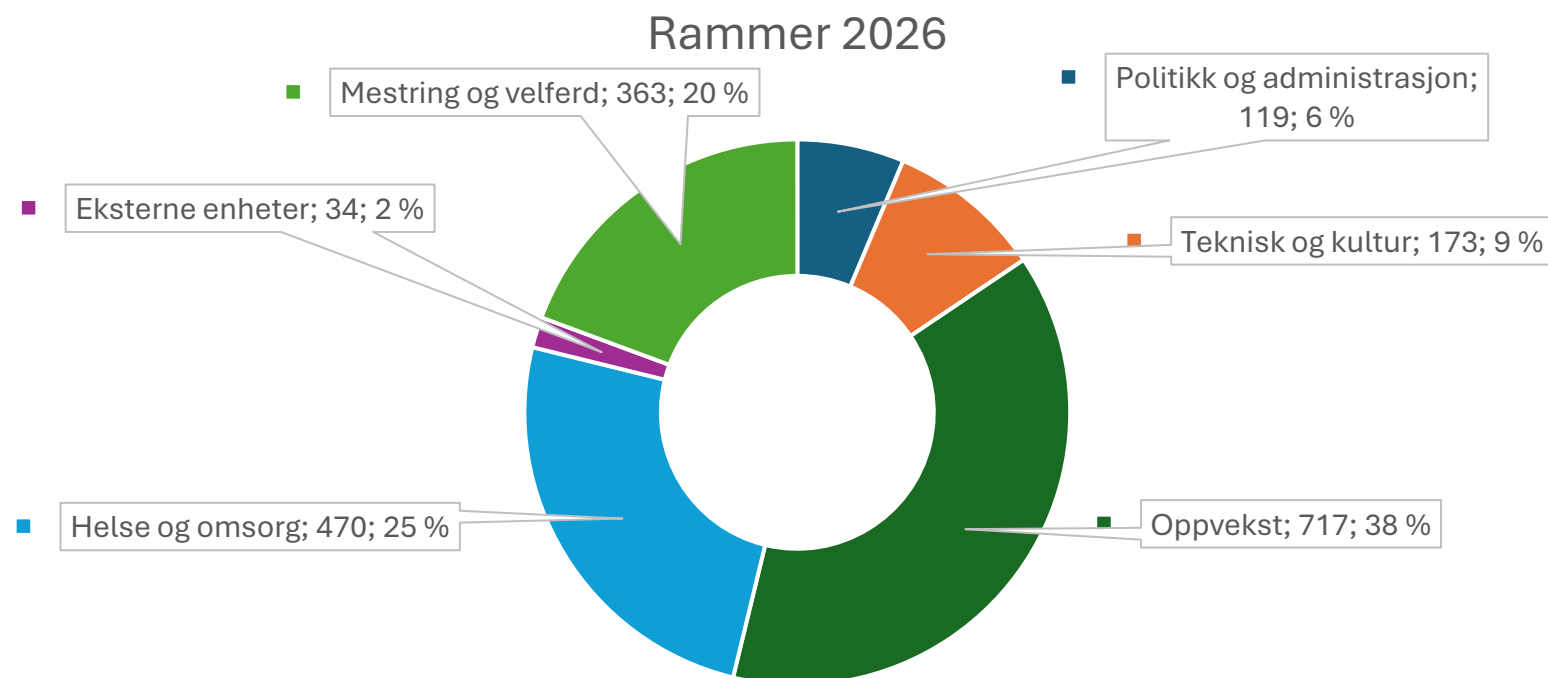

Utvikling disposisjonsfond – kommunedirektørens forslag

Budsjettrammer drift 2026

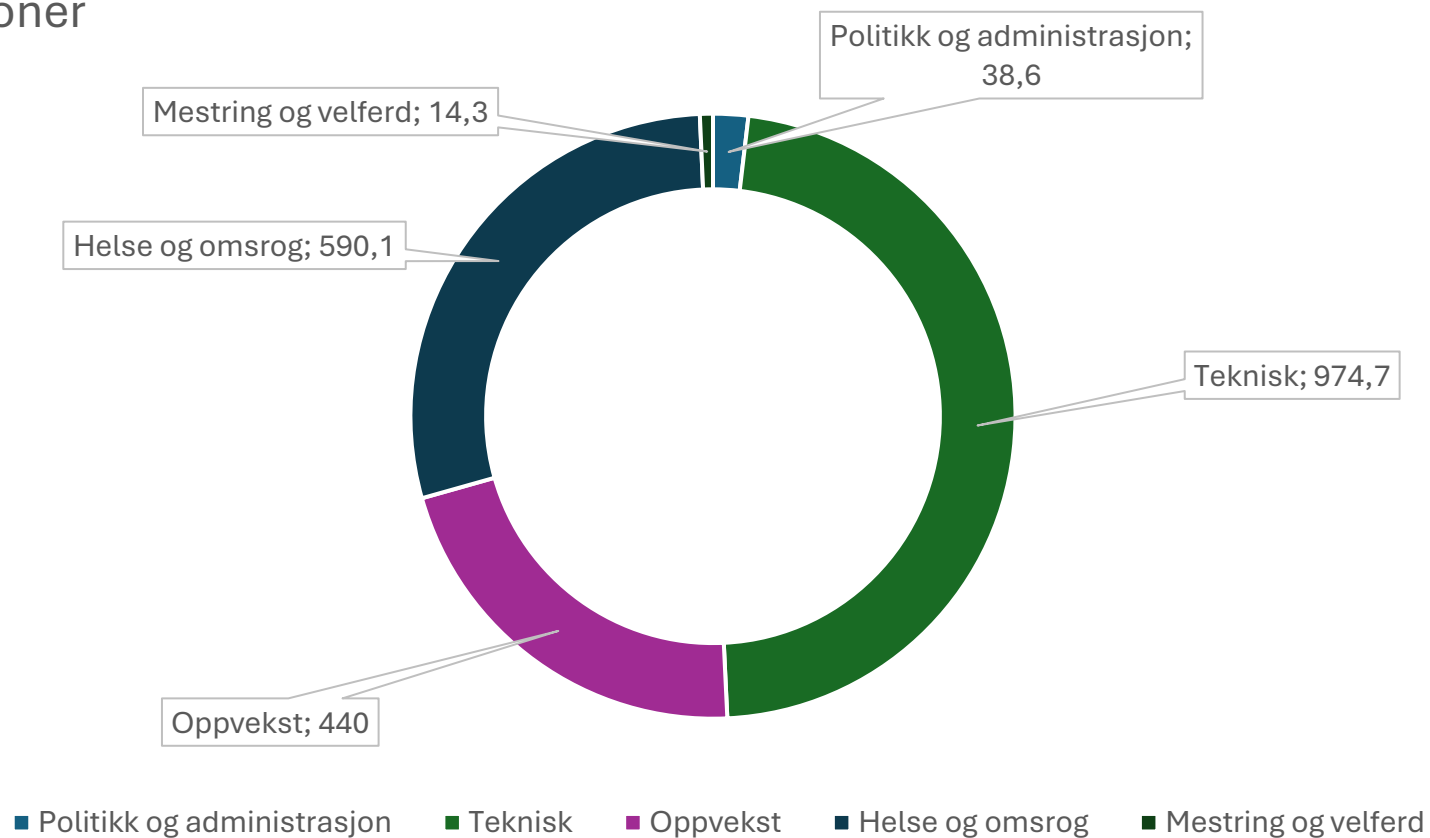

Kristiansund
kommune

Forslag til Investeringsbudsjettet 2026-2029

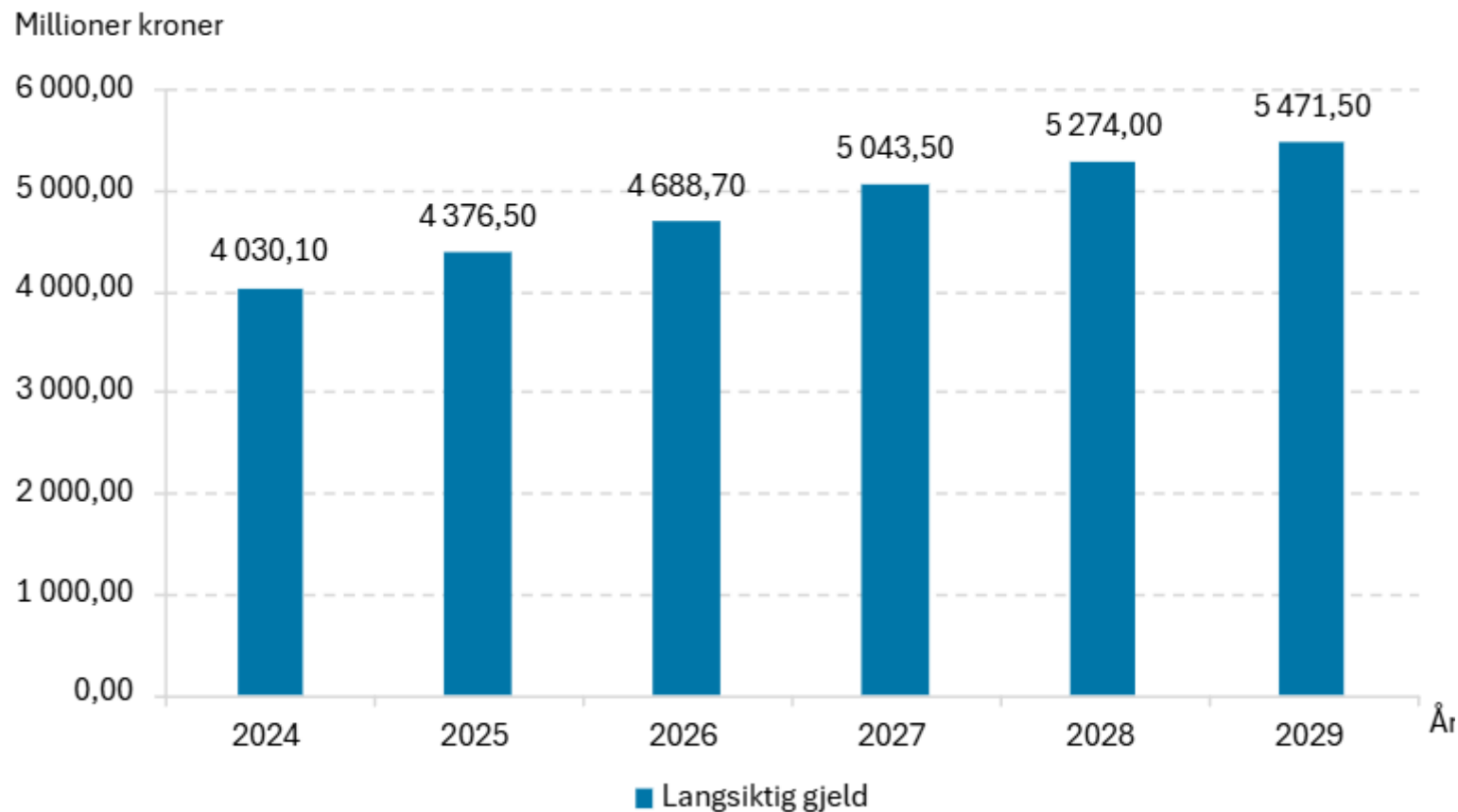
*Beløp i mill. kroner

Kristiansund
kommune

Utvikling lånegjeld

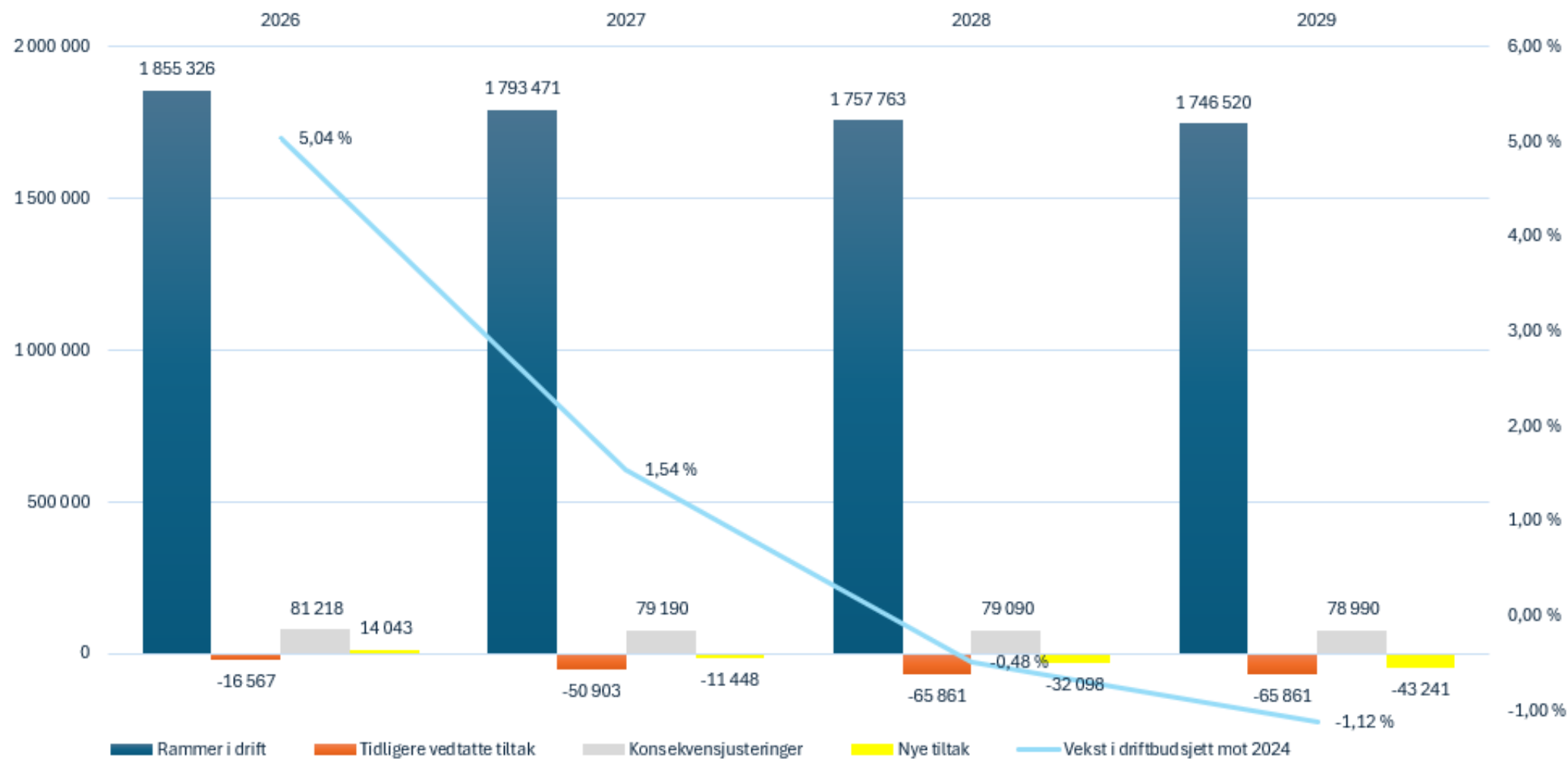
Lånerente kortsiktige lån i økonomiplan perioden

- Følgende rentesatser er lagt til grunn for kommunens kortsiktige lån i økonomiplanperioden:
- 4,23 % i 2026
- 3,95 % i 2027
- 4,02 % i 2028
- 4,08 % i 2029

+1% -> 47-55 millioner kroner i økte
renteutgifter årlig

Kristiansund kommune

Total økning sektorvis

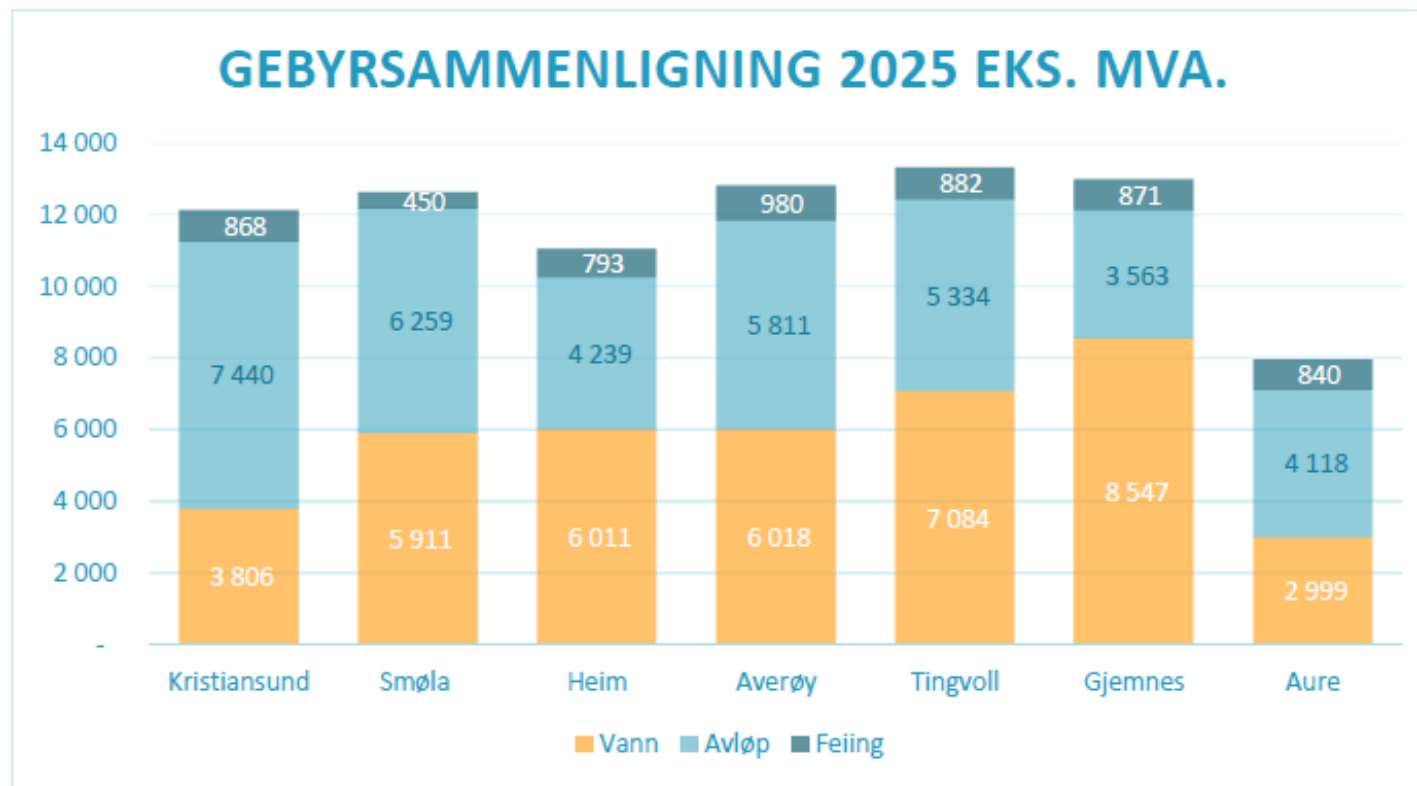
■ 2026 ■ 2027 ■ 2028 ■ 2029

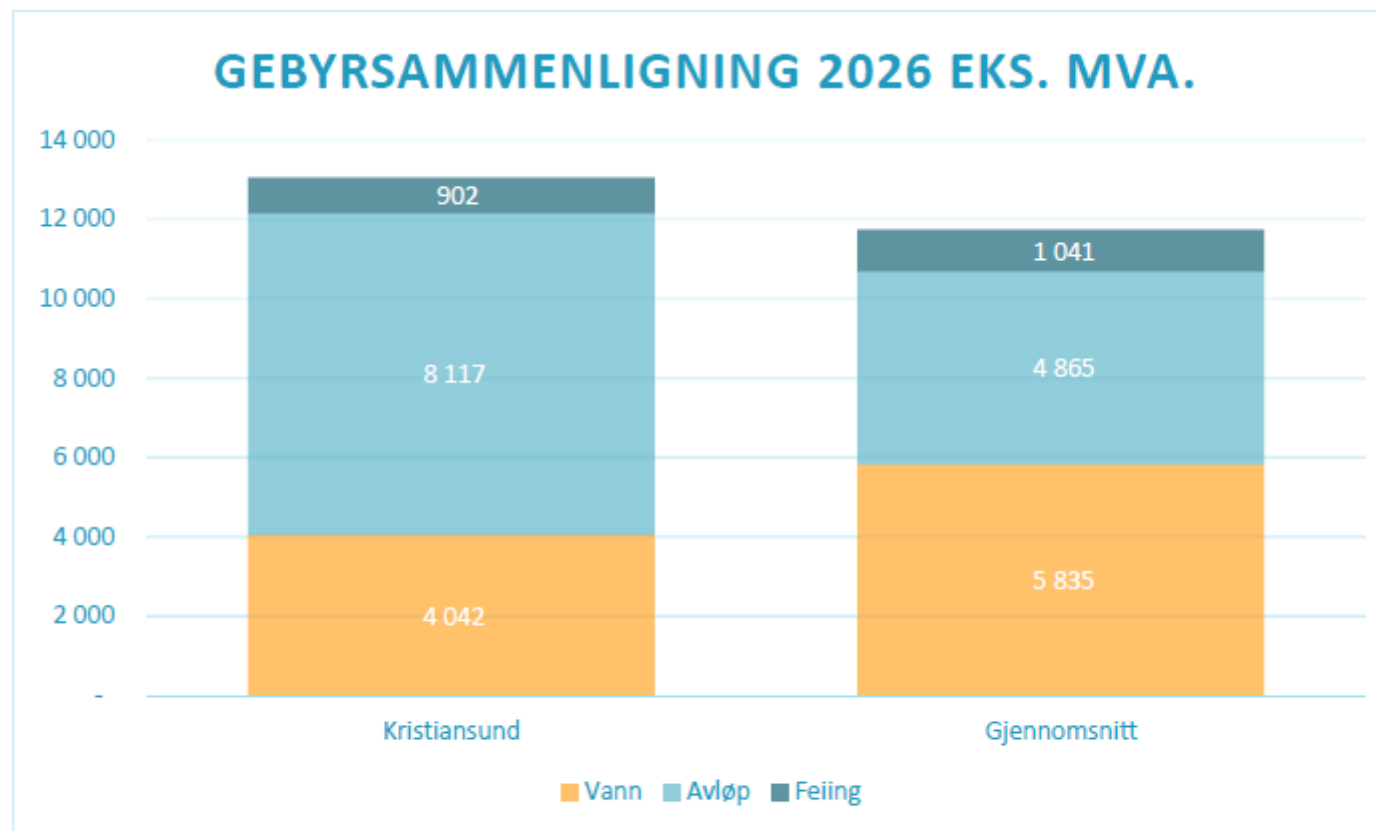

Kristiansund
kommune

Gebysammenligning 2025

Figur 1 - Gebysammenligning 2025

Figur 2 – Gebyrsammenligning budsjett 2026

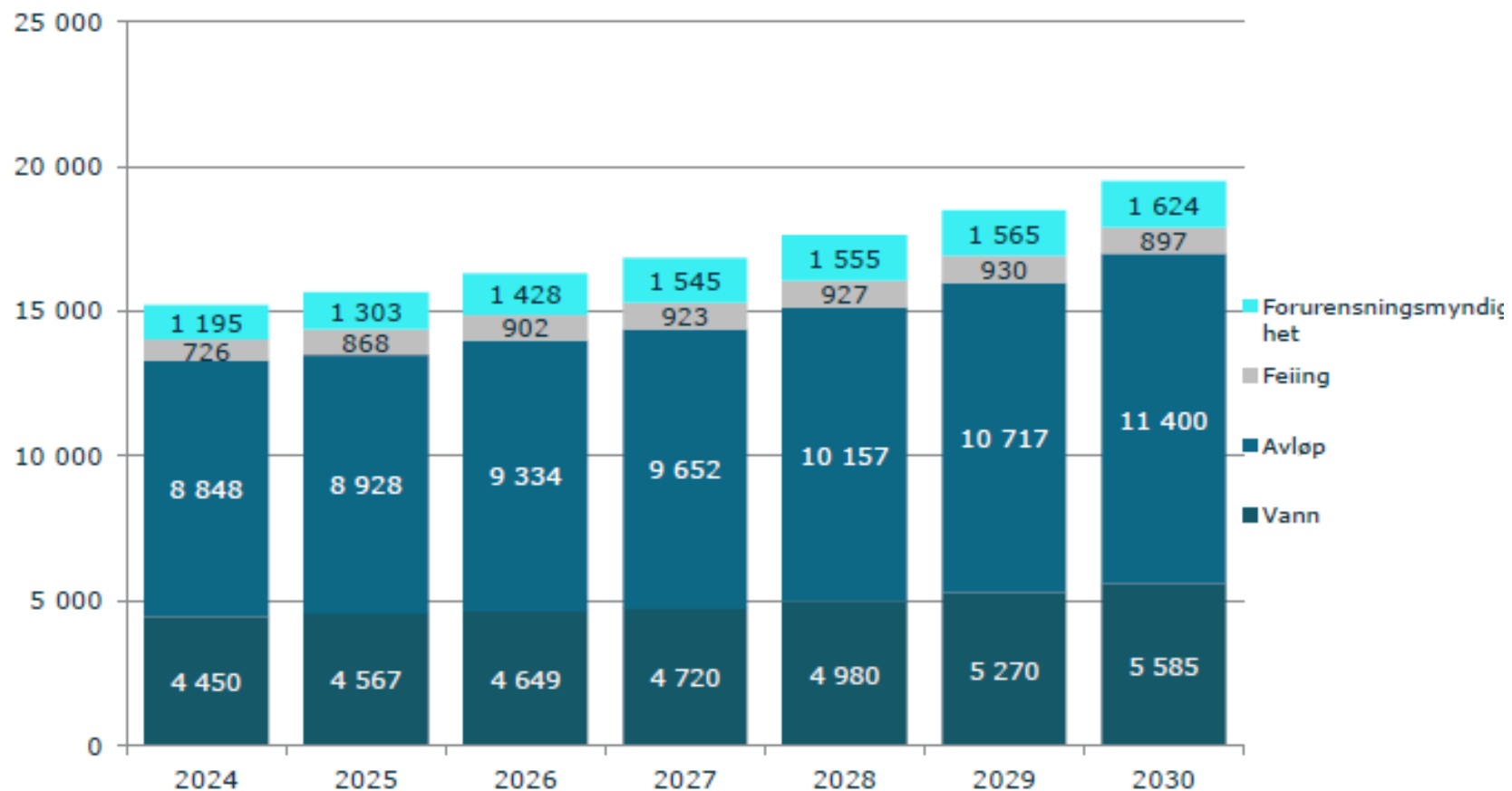
Gebyrer og eiendomsskatt

- Eiendomsskatt: 121,1 mill. kroner i 2025, til 122,0 mill. kroner i 2026.
 - Promillen holdes på 4 ‰
- Moderat økning av gebyrene for vann, avløp og for feiing
- Forslag til betalingssatser (gebyrer og brukerbetaling) for 2025 er brukt som grunnlag i utarbeidelsen av budsjettet. Til grunn for forslaget ligger lønns- og prisvekst som foreslått i forslag til statsbudsjett, vektet til en økning på ca. 3,5 %. Alle satser er i tillegg vurdert særskilt.

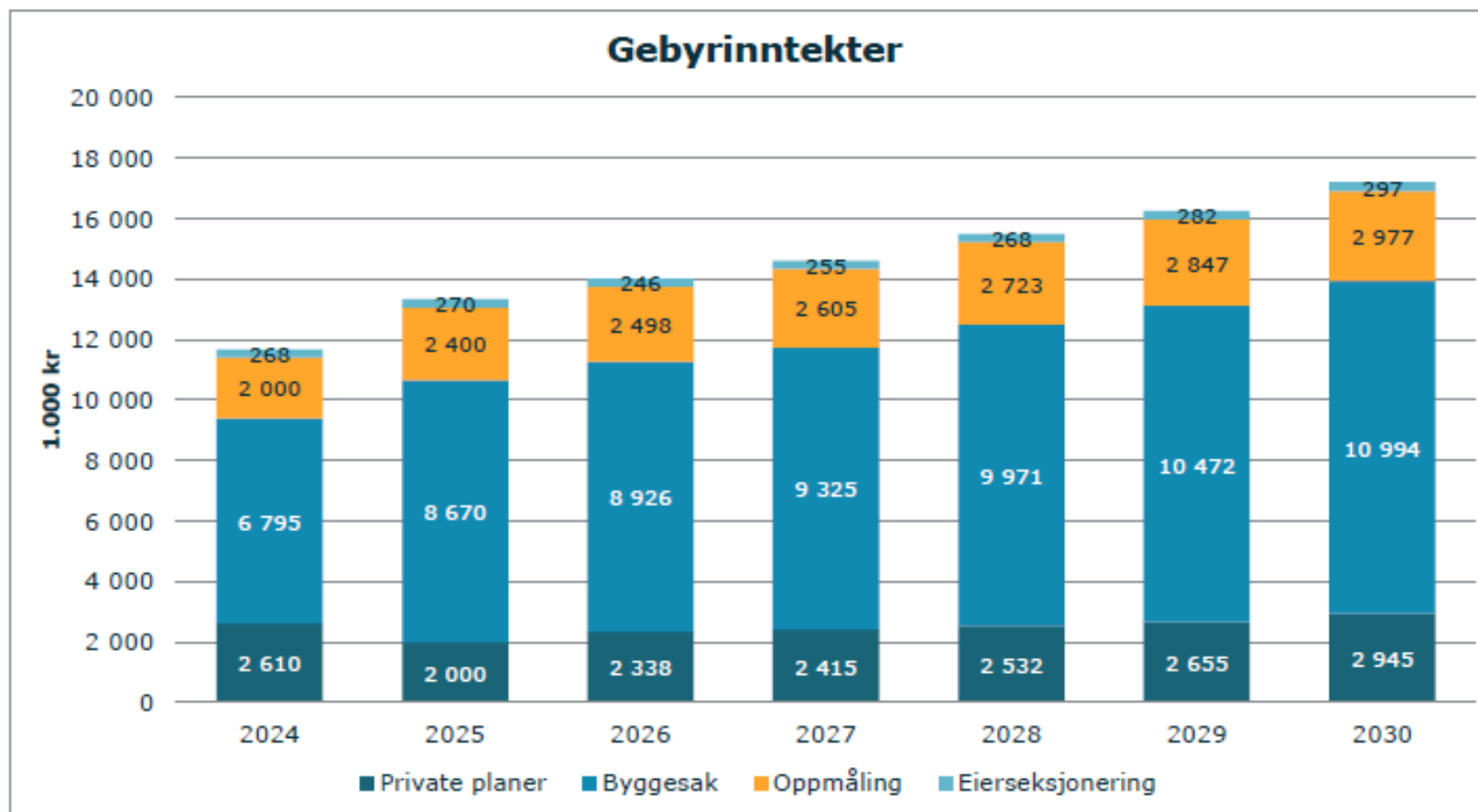
Gebyrendring fra året før	2026	2027	2028	2029	2030
Vann	1,8 %	1,5 %	5,5 %	5,8 %	6,0 %
Avløp	4,6 %	3,4 %	5,2 %	5,5 %	6,4 %
Feiing	3,9 %	2,3 %	0,4 %	0,3 %	-3,5 %
Forurensningsmyndighet	9,6 %	8,2 %	0,6 %	0,6 %	3,8 %
Samlet endring	4,1 %	3,2 %	4,6 %	4,9 %	5,5 %

Årsgebyr inkl. mva.

Gebyrendring fra året før	2026	2027	2028	2029	2030
Vann	1,8 %	1,5 %	5,5 %	5,8 %	6,0 %
Avløp	4,6 %	3,4 %	5,2 %	5,5 %	6,4 %
Felling	3,9 %	2,3 %	0,4 %	0,3 %	-3,5 %
Forurensningsmyndighet	9,6 %	8,2 %	0,6 %	0,6 %	3,8 %
Samlet endring	4,1 %	3,2 %	4,6 %	4,9 %	5,5 %

Gebyrinntekter (1.000kr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Private planer	2 000	2 338	2 415	2 532	2 655	2 945
Byggesak	8 670	8 926	9 325	9 971	10 472	10 994
Oppmåling	2 400	2 498	2 605	2 723	2 847	2 977
Eierseksjonering	270	246	255	268	282	297
Samlet endring		5,0 %	4,2 %	6,1 %	4,9 %	5,9 %

Oppsummert

- Budsjettdisiplin er avgjørende – vi må levere tjenester innenfor vedtatte rammer.
- Omstilling må fortsette – tjenestene må tilpasses nye behov og demografiske endringer.
- Ingen rom for nye, store investeringer – vi må fullføre det vi allerede har forpliktet oss til.
- Varige løsninger fremfor midlertidige grep – renteutvikling og tilskudd redder oss ikke.
- Kompetanse og kultur for endring er nøkkelen til bærekraftige tjenester.
- Å utsette nødvendige tilpasninger er det dyreste alternativet.

Kristiansund
kommune

Spørsmål og svar

Kristiansund
kommune

Min side

Kontakt

[Hjem](#) > [Tjenester](#) > [Politikk](#) > Budsjett 2026 og kommunedirektørens forslag

Budsjett 2026 og kommunedirektørens forslag

Budsjett for 2026 og handlingsprogram for 2026 - 2029 skal vedtas av bystyret i desember. I denne artikkelen finner du informasjon om budsjettforslaget.

Informasjonen legges ut fortløpende.

Innspill og spørsmål til budsjettforslaget

Gruppeledere kan sende innspill og spørsmål til budsjettforslaget skal sendes på [epost til Bysekretær Kristin Heggelund](#) og merkes «*Innspill budsjettforslag*».

Frist

Frist for å sende inn forslag er satt til 25.november 2025.

Spørsmål og svar publiseres på denne siden fortløpende. Svarene publiseres så raskt de har blitt svart ut.